

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף י.

במה נחלקו רבנן ור' שמעון האם פטר חמור (משמט) מטמא טומאת אוכלין?

לר' שמעון אינו מטמא	לרבנן מטמא טומאת אוכלין	
איסור הנאה אינו מטמא	איסור הנאה מטמא	לרבה - חשב לאכילה
אין איסורו חושבו	איסורו סגי לחושבו ²	לרב ששת - לא חשב לאכילה ¹
אין שחיטה להתלמד מטמאת	שחיטה להתלמד מטמאת	לרבה - שחטו להתלמד ³

נבלות וחלבים דלהלן, האם צריכים מחשבה כדי לטמא טומאת אוכלין?

חלב	נבלת בהמה			נבלת עוף			
	מקצת סימנים ⁴	טמאה	טהורה	מקצת סימנים	טמא	טהור	
לא צריך	לרבנן: צריך לר"ש: ל"צ	צריך ⁵	לא צריך	לרבנן: צריך לר"ש ור"א: ל"צ	צריך	לא צריך	בשווקים
צריך		צריך	לא צריך	צריך	צריך	צריך	בכפרים ⁶

האם נבלות דלהלן צריכים הכשר משקה כדי לקבל טומאה?

נבלת עוף	נבלת בהמה	
אין צריך ⁸	אינה צריכה	טהור
צריך - דאינו מטמא טומאת נבלות	דהיא מטמאת טומאת נבלות ⁷	טמא

האם חלב צריך הכשר כדי לקבל טומאה?

חלב נבלה	חלב שחוטה	
צריך - דאינו מטמא טומאה חמורה	לא צריך - דהוכשר בשחיטה	בשווקים
	צריך - דאינו מיועד לאכילה	בכפרים

¹ דיש לדחות את דברי רבה - ולומר שלעולם פטר חמור אחר עריפה לר"ש מותר בהנאה למוכרו לנוכרים, ומה שקשה א"כ מה טעמא דר"ש דס"ל שאינו מטמא (הרי הוא מודה בדבר שאסור רק באכילה ולא בהנאה שמטמא טומאת אוכלין), י"ל דמיירי שלא חשב עליו לאכילה.

² פי', עצם זה שאסרה התורה לישראל לאכול ממנו, ש"מ שהוי אוכל, ולכך מטמא טומאת אוכלין.

³ הגמ' הוכיחה דגם לרבנן לא אמרינן איסורו חושבו, וא"כ אי מיירי בלא חשב עליו לאכילה, על כרחך צ"ל שהטעם שרבנן מטמאים אותו טומאת אוכלין משום דס"ל שהשחיטה אפ"י להתלמד מועילה לטמא טומאת אוכלין. אבל אם ערפו איה"נ דלכו"ע אינו מטמא טומאת אוכלין (אם לא חשב לאכילו).

⁴ דהיינו שיש להם מקצת סימני טהרה, כמו גמל ארנבת שפן וחזיר.

⁵ רש"י פירש משום שהיא מאוסה. והקשו מה החילוק ביניהם, הרי לעכו"ם עדיף ליה חזיר יותר מבהמה טהורה, ותירצו דמה שהיא ראויה יותר לישראל זה עצמו סיבה שיהיה חשוב יותר לטמא טומאת אוכלין.

⁶ שלא מצוי להם חלבים ועופות - ואינם רגילים באכילתם, לכן צריכים מחשבה לאכילתן.

⁷ פי', כיון שמטמאת טומאה חמורה בכזית, לא צריך הכשר.

⁸ דסופו לטמא טומאה חמורה אבית אבליעה.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף י:

בהמה שנשחטה או שערפו אותה האם צריכה הכשר לטומאת אוכלין, לרבא?

שחטה מתעסק או ערפה	בשחיטה להתלמד	בשחיטה גמורה	
צריכה	אינה צריכה	אינה צריכה	לרבנן, לר' אליעזר
צריכה	צריכה	אינה צריכה	לר' שמעון, לנימוס

האם פטר חמור מותר בהנאה?

לאחר עריפה	מחיים		
אסור	אסור	לר' יהודה	
אסור	מותר	לרבה, לרב נחמן, לריש לקיש	לר' שמעון
מותר	מותר	לר' יוחנן ואיתימא ר' אלעזר	

בכמה צריך לפדות בכור דלהלן?

אדם	פטר חמור	
בחמשה סלעים	בשה ששוה כל שהוא	לתנא קמא
	בשה ששוה לפחות שקל	לר' יוסי בר יהודה